

§ 9

Fair Trade diplomerad stadsdel

Svar på skrivelse från (S), (MP) och (V)

Beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd godkänner tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Ärendet

Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet i nämnden har anmält en skrivelse med förslag att förvaltningen utreder hur Hägersten-Liljeholmen kan bli en Fair Trade diplomerad stadsdel.

Frågan om Stockholms stad ska ansöka om diplomering har varit aktualiserad ett flertal gånger i kommunfullmäktige, och avslogs senast 29 april 2013.

Mot bakgrund av juridiska skäl avser stadsdelsförvaltningen i dagsläget inte gå vidare för att bli en Fair Trade stadsdel, men fortsätter att ställa krav på samhällsansvar i alla former av upphandlingar i enlighet med stadens anvisningar.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från 21 maj 2014.

Dnr 260-2014-1.2.1

Förslag till beslut

Abit Dundar m.fl. (FP), Lars Svärd m.fl. (M) och Hans Tjernström (C) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Jessica Jorntun m.fl. (MP) med stöd av Eva Fagerhem m.fl. (S) och tjänstgörande ersättaren Kerstin Tholin (V) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Forts. nästa sida

Forts. § 9

Reservation

Jessica Jorntun m.fl. (MP), Eva Fagerhem m.fl. (S) och Kerstin Tholin (V) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

”Att stadsdelsnämnden ska ge förvaltningen i uppdrag att utreda hur Hägersten-Liljeholmen kan bli en Fairtrade-diplomerad stadsdel.

Vårt förslag om att låta utreda hur Hägersten-Liljeholmen kan bli en Fairtrade-diplomerad stadsdel syftar inte till att få förvaltningen att kringgå gällande ramavtal, att avvika från stadens riktlinjer eller att genomföra upphandlingar i strid med lagen om offentlig upphandling. Förslaget handlar om att låta utreda hur Hägersten-Liljeholmen kan bli en Fairtrade-diplomerad stadsdel.

Förvisso ska en Fairtrade City (FTC) ställa bland annat etiska och sociala krav i sina upphandlingar. Nu skriver förvaltningen i sitt tjänsteutlåtande att Stockholms stad redan arbetar medvetet för att ta samhällsansvar och att ta sociala och miljömässiga hänsyn i samband med upphandlingar. Bra. Då kan det vara så att staden redan är på god väg att uppfylla en hel del av kriterierna för att bli en FTC. Därmed bör dessa goda förutsättningar gälla även för Hägersten-Liljeholmen, eftersom stadsdelen följer stadens styrdokument och riktlinjer.

Utöver att uppfylla olika kriterier rörande egna upphandlingar ska en FTC årligen verka för att dels öka den etiska konsumtionen, dels öka antalet aktörer som erbjuder Fairtrade-produkter i det geografiska området. En av de största poängerna med en FTC-diplomering är att visa att kommunen (eller i vårt fall stadsdelen) engagerar sig för etisk konsumtion. Både internt i den egna organisationen och externt i näringslivet, organisationer och bland medborgare. Det ger kommunen/stadsdelen ett gott anseende. Det är också ett utmärkt sätt att samverka med den ideella sektorn och näringslivet.

Att driva ett arbete för en FTC-diplomering ger ett incitament för olika aktörer att inleda ett samarbete kring etisk konsumtion. Ett incitament till att samla resurser och engagemang samt att möjliggöra mer riktade informationsinsatser lokalt. FTC-arbetet ger också staden en tydlig profil som ansvarstagande för sin konsumtion. Kommunens varumärke blir positivt laddat i och med en FTC-diplomering. Staden och stadsdelen är gärna med och tävlar om olika kvalitetsutmärkelser. Att bli en Fairtrade-diplomerad stadsdel skulle i högsta grad vara en kvalitetsstämpel.

Forts. nästa sida

Forts § 9

Att bli diplomerad till en FTC har blivit rättsligt prövat. Det går att bli diplomerad. Förslaget är inte förenat med rättsliga tveksamheter.

Att ställa etiska och sociala krav i upphandlingar har förövrigt också blivit rättsligt prövat. Där det redan existerar ramavtal ska kommunen naturligtvis följa ramavtalen. Och det går att göra tillägg inom ramavtalen. Framförallt, när staden gör nya upphandlingar framöver kan den vassa kraven lite. För att få ledning i hur staden kan vassa kraven är FTC-kriterierna en bra referens (bland flera). Dessa frågor om etiska och sociala krav berör inte heller alla produkter i alla upphandlingar utan i praktiken endast produkter som är producerade i utvecklingsländer.

Ett krav ska självfallet inte vara formulerat som att en produkt ska vara Fairtrade-märkt. Det som ska vara beskrivet är kraven om att uppfylla olika konventioner, att följa tillverkningslandets arbetsmiljölagsstiftning och arbetsrätt, att garantera producenten en kostnadstäckande minimiersättning, prisprenie och förfinansiering, att offererade produkter uppfyller regler för hållbar ekologisk produktion, etcetera. Som sagt, kommunen ska inte ställa kravet att en produkt ska vara Fairtrade-märkt. Däremot brukar rätt ställda krav innebära att allt annat än Fairtrade-märkt är uteslutet.

Kravformuleringar som i exemplet ovan har blivit rättsligt prövade och godkända.”
